

بن عامردن روایت ابتدییکی شو حدیث تأیید ایتیمکده در : مصحف یازیلوب پیتدکن صکره کتیروب عثمانه کوستردیله . حضرت عثمان نظر ندیقیدن کچیردکن صکره : « يك كوزل اولمش . بعض شیلر کوریورم ، آنی بزکندی لسانله تمذیل و اصلاح ایدرز ، دیدی .

سیوطی دیورکه : بور و اینک قبول ایدیلیمیه جک مشکل برجهق یوقدر . بالمکس بونکله روایت سابقه نك معنا و مایهق تمامیه توضیح ایتیمکده در . بوندن ده آ کلاشیلیورکه مصحف یازیلوب پیتدکن صکره حضرت عثمانه عرض ایدلمش ، اثنای تدقیقه لغت قریشه مخالف - ازجمله نابوت کلمه سنده نابوه یازلمش اولدینی کی - بعض شیلر کورمک بونلری بالاخره تصحیح ایدم جکفی سوبله مش و تصحیح د ایتیمکده در . اساساً صحابه کرام اومرتبه فصاحت لسانییه مالک اولدقلری حالده انلرک قرآن شوبله طورسون ، حق محاورات عادیله رنده بیهله ارتکاب خطا ایدم بیهله جکفری ظن ایتیمکده فصل قابل اولم بیلیر ؟ صکره بویه براحتمال تسلیم اولنسه بیهله بوخطانک ، نبی محترمندن ، نازل اولدینی کی تلقی ، حفظ و اتقان ایتدقلری قرآنده وقوعه فصل احتمال ویرله بیلیر ؟ بوده برطرف ، بنون صحابه کرامک برخطایی ایقاع ایتدکن ماعدا خصوصی براعتنا و دقتله یازلمش اولدینی بدیهی اولان قرآنک اثنای کتابت و تحریرنده اوخطانک وقوعندن خبردار اولماملری ، یاخود حضرت عثمانک خطیئات واقعه نك تغییرندن منع ایتیمه سی . قرائت قرآن سلفدن خلفه روایت متواتر ایله اخذ و تلقی ایدلدیکی حالده بوخطالرک نمادیمی فصل قبول اولنور ؟ کوریلیرکه بویه برحاک و فوعی عقلاً شرعاً ، عادة محال اندر محالدر .

مع مافیه آنفاده بیان ایدلیکمز وجهله رسم قرآنده لحن وقوعه دائر حضرت عثماندن روایت ایدیلن انلرک اسنادی ضعیف ، صحقی مشکوک و ناقابل احتجاج اولدینفی بیاده علمای حدیث هار همان متفق بولنیورلر . انار وارده میانشده ، بخاری و مسلمک شرطلرینه کوره اسناد صحیح ایلله حضرت عایشه دن روایت ایدیلن برحدیث استسنا ایدیلیرسه دیکرلری تأمل و توجیه کلفتنه دکر شیلر دکدرلر . موضوع بحث اولان حدیث ایسه ابوعبیدک ابومعاویه ، هشام بن عروه واسطه سیله عروه دن روایت ایتدیکی شو حدیث در : عایشه دن لحن قرآن ، ازجمله « ان هذان لساحران » ، « والمقیمین الصلاة والمؤتون الزکاة » ، « ان الذين آمنوا والذين هادوا والصابغون » آیتلری حقنده کی رأیی صورولدی . جواباً : « قدراشم اوغلی ا بو ، کاتبلرک ایشیدر . اثنای تحریر و کتابتده خطا ایتمشلر . » دیدی .

سیوطی آنفاده شیخینک شرطلرینه کوره بوحدیثک اسنادی صحیح اولدینفی سوبله دکن صکره آیات جلیله نك صورت توجیه و تأویلنه متعلق برطاقم افادات سرد ایدیورکه فکرمنه کوره بونلرک هیچ بری حضرت عایشه نك سوزلرینی (اکر حقیقه سوبله مش ایسه) دفع و رد ایدم بیهله جک قوت و متاقی حائر دکدر . « حقیقه سوبله مش ایسه » جمله سیله تفتید و تحلیل ایتیمه مز متعدد سیلردن ناشیدر : برکره .

بوحدیث عینی عبارت ایلله مساند صحیح حدیث هیچ برنده قید و ذکر ایدلما مشدر . ثانیاً ، حضرت عایشه قرآنی یازانلر بو آیتلرک رسم خطنده خطا ایتدقلرینه قائل و معتقد بولنیورسه اوخطالری تصحیح ایتیمه و مصحفی صواب عد ایتدیکی شکل و صورتده تکرار یازدیرمه سینه مانع اولان احوال نه کی شیلر ایدی ؟ کتاب الاهی خطادن بیانت فکرینه اندر دهها زیاده کیم طرفدار اولم بیلیردی ؟ پدری ابوبکر الصدیق قرآنک کیمک ، خورماقبوغی ، طاش یازچقلری اوزرندن جمع و تدوین ایدلمسقی امر ایتدیکی زمان حضرت عایشه زنده ایدی ؟ دهها صکره قرآن ، حضرت صدیقک حافظه سنده عهد رساننده کی حالیه منقوش بولندیفی و کندی د امی اولیوب یازی یازمائی بیلدیکی حالده و شکل تحریره عائد بوکی خطیئاتی حالیه فصل ابقا ایدم بیلیردی ؟ قرآنک عهد سعادتده عینی حروفله تلاوت ایدلدیکی و حق کندی زمانده برجوق حفاظت بو حروفله تلاوت ایتیمکده اولدقلرینی بیلدیکی حالده حضرت عایشه بو حروفلرک خطا اولدینغه فصل قائل اولم بیلیردی ؟ عجیب اکا بوروایتی اسناد ایدنلر رسم خطله مطابق درکار اولان تلاوت مسئله سینه نه دییه جکار بو حروفله تلاوت قرآن خصم سنده فصل بر فکر درمیان ایدم بیهله جکار در ؟ قرآن که فصاحتک مرتبه بالاترینه رسیده اولان ، عربک بالجله فصحا و بلغاسی ، سنه لرحه تحدی و معارضه به دعوت ایتدیکی حالده شمشعه اعجازی قارشوسنده وقف حیرت بر اقرار بلیغ بر لسان ایلله نازل اولمشدر ؛ انک بو حروفله تلاوت ایدلمسقه لحن می دیه جکار ؟

صاحب کشاف « والمقیمین الصلاة » نظم کریمک اعرافی بیان ایتدیکی صروده بونک فضیلت صلاتی بیان ایچون مدح طریقله منصوب بولندیفی ، نصب علی المدح بابی غایت واسع اولوب دیبویه برجوق امثله وشواهد ایرادیه بحثی اهمیتله متناسب بر صورتده ایضاح و تفصیل ایتمش اولدینفی درمیان ایتدکن صکره دیورکه : بعضیلرینک مصحفک خطنده لحن وقوع بولمش اولدینغه دائر اولان لحن و تخمینلری اصلا شایان الثفات دکدر . بویه بر رأیه ذاهب اولانلر قواعد لسانه طائناناری مطالعه و تدقیق و عربک افاده مرهم خصوصنده کی اسالیب متنوعه لرینه ووقوف حاصل ایتمش اولدقلری کی « نصب علی الاختصاص » قاعده سنک یاردیمیه ادای مرهم خصوصنده نه بدیع و سحرکار تفتنلر کوسترممش اولدقلرینی ده ادراک ایدم ، مکده درلر . برده بو قبیل کسه لر سابقین اولینک اسلامی صاقمق واکا قارشو موجب طعن و تسویل اولم بیهله جک مرشی بتون قوتلریله برطرف ایتیمک جهتنه معطوف اولان همت و غیرتلری ، کتاب اللهده ، اخلافک تمهیر و تلافی ایدم بیهله جکاری فکر وقاعته استناداً ، بویه مهم رختلر برافق کی احتیاط سزقلری ارتکاب ایتیمک درجه سندن جداً عالی اولدینفی تقدیردن عاجز بولنمقده درلر .

ایشته برطاقم اسباب و ملاحظات که بو بوکا مماثل روایات و آثارک ام المؤمنینه اسنادینی قبوله قطعاً امکان بر اقیور . چونکه بوکی اسناداتی جدی و حقیقی تلقی ایتیمک عایشه صدیقیه و عینی زمانده اسلام و قرآنه

قارشو پك بويوك برجنای ارتكاك ايتك ديمكدر .

ذ كر اولنان سسندك صحیح اولدینی زعمه كنجه : بو . بالكز ابو عبيدك تخریج ايتدی برروایت شاده اولوب ونك رأی سبد و ذوق سلمیه وجوه ايله منافی بولندی ملاحظات آنه ايله تعین و اظهار ایتكده در .

قرآن حکیمده رسم خطك ، یاخود صورت ظاهرده طوغریدن طوغری به لسانك قواعد و احکامه مخالف اولان حروف مبحوئه نك صورت توجیهی : بونلك ضمنتده اویله اسرار مندمجدرکه فن ادبه بیوك ردوق و نصیبی ، عربك اسالیب بیانی حقنده حقیقی راحاطهس اولمیانر او اسرار و عوامضك حل و استخراجنه قدرتیاب اوله مازلر . انجق بونكات و عوامضك ماهیاتی شرح و تفصیل کیریشمك شومقدمده رعایت ایتك ایتدیكمز شریطه ایجازی اخلاص ایدجکی جهته بوراده طالبینه بوکی مسائلك حلی ایچون بر مقیاس اوله بیله جك بعض مباحث اساسیه نك ذ کريله اکتفایه مجبور اولدق .

قرآن کریم عهد رسالته متعدد حرفله قرائت اولور ایدی . متفرق صحیفه لر براره یه کتیریلرک مصحف ابوبکرک تخریرینه باشلاندینی آده ، معلوم اولدینی وجهله ، نقطه سز و حرکه سز اوله رق یازلدی . مصحف ابوبکرک استنساخ ایدلمش اولان مصحف عثمانده بو وجهله استنساخ ایدلمش و خط قرآنك قرائت صحیحیه ی محتمل ولو تقدیراً اولسون بو قرائتله مطابق اولسی بواساسه مستند بولمیدر . امام جزری (نشر) نام کتاشنده دیورکه : قرائت ، قرآنك متفق علیه اولان رسم خطنه توافقی ایتزسه شاذ اعتبار ایدیلرک قرائت صحیحیه اولدیفنه حکم ایدیلر من . بناء علیه قرائتلك شرائط صحیحلرندن بری ده متفق علیه اولان رسم خط قواعدینه مخالف اولماسیدر . ایشنه بورادن اکلاشیلیورکه تاء و یاء ايله « تعلمون » ، یاء و نون ايله « یغفر لکم » قرائتیری قرائت صحیحیه اولوب بو قرائتلردن برینسك اليوم مصحح و محرک اوله رق المزده بولنان مصاحف شریفیه مخالف اولسی تحریف و یا لحن عد ایدیلر من . چونکه انفاً ذ کر ایدلدیکی وجهله مصحف عثمان بدایت امرده نقطه و حرکه دن عاری و بوکی حروف مختلفیه ی محتمل بولنیور ایدی . مصحف عثمانده بعض حرفلر موجوددرکه بونلر مختلف قرائتیری محتمل اولمقله برابر حقیقی و یا تقدیری بر صورتده صحیح اولان قرائتله مطابق بولنورلر . از جمله « ملك يوم الدين » آیت کریمه سی هم الف ايله « ملك يوم الدين » طرزنده ، همده الف سز اوله رق قرائت ایدیلر بیلر . ایکنجی احتمالك علی ظاهرده احتمال اوله كنجه ؛ چونکه عرب لسان محاورده کثرتله تداول ایدن واستعمالی شایع اولان حرفلری خذف ایده گمشدر : « ذاك » « هؤلاء » و امثالی کمانده اولدینی کی .

بوقاعده نك متمماتندن اولقی اوزره شونی ده ذکر ایدلم که بعضی

حرف دیگر بر حرفدن بدل اولورده قرآن مرابکیسیله ده قرائت ایدلمش اولمقله برابر رسم خط اصله دکل ، بدله مطابق بولور . بوده حرف اعلى ايله اولان قرائتلك رسم خطه موافقی اولماسه ده موجب اشکال و التباس برجهقی اولمدیغنه قناعت موجود اولمدیغندن ایلری کلمکده در . ابن جزری فضل صحابه نك بیانی بحثنده علم هجاء مسئله سسندده دیورکه : صحابه کرامك صراط کلمه سی حرف اصلی اولان سیندن مبدل صاد حرفيله یازمه لری شایان دقتدر . سین قرائتی من وجه رسم خطه مخالف ایشه اصلی اوزره وارد اولمش و بوضورتله مرابکی قرائت آره سسندده بر موازنت حصوله کلمکه برابر قرائت اشهامده دائرة احتمال ادخال ایدلمشدر فقط بویله اولیوبده سین ايله یازلمش اولسییدی بوفوائد فوت ایتکله برابر سینك غیری ايله وقوع بولمقله قرائتلك رسم خطه واصله مخالف عدولنه جفی بدیهی ایدی . بوندن طولانیدرکه سورة اعرافدکی « بسطه » کلمسندده قرائت اختلاف ایتش و سورة بقره کی « بسطه » کلمه سی شایه اختلافدن آزاده قالمشدر . بونك سببی ده سورة بقره سین ايله ، سورة اعرافده صاد ايله یازلمش اولمیدر . مع مافیه حرف کرک مدغم ، کرک مبدل اولسون ، ثابت و یا مخدوف بولنسون ، رسم صریح خطه مخالف اولمقله قرائتله مخالف عد ایدیلر من . فقط بونك ایچونده قرائتک ثبوتی واجب الانباع عد اوله جق درجه مشهور و شایع اولسی شرطدر . رسم خطه مخالف اولسنه صورت مطلقه ده مساع اولمیان ، طوغریدن طوغری به کلمه تعلق اولان احوالدر . بناء علیه برکله ی زیاده و یا نقصان ، برشیثی تقدیم و یا تأخیر ایتك ، جائز اوله ماز . حروف معانیدن عبارت اولان حرفلر حقننده عینی حکم جاریدر . چونکه بونلرده کلمه حکمنددر .

ایشته رسم خطه رعایت و یا مخالفت مسئله نك حقیقی اساسی بولنلردن عبارتدر .

اعراب و قرآنك اعرابه مطابق اولوب اولدینی بحثنه كنجه : بومسئله حقیقه بر اعجوبه اطلاقه شایدر . عربك منظوم و منشور ، مرسل و منسجم بالجملة فنون و اسالیب کلامده حائر اولدینی فصاحت و بلاغتک درجه سی معلوم ایکن ؛ قرآن کندیلرینی دائماً معارضه یه دعوت ایتدیکی حالده آنك بلاغت و اعجازی قارشو سسندده مبهوت و لال قالدقلری بیلیوب طوررکن بر انسان نه درجه عقل و ادعاندن محروم اولمی درکه قرآنده لحن ، اسالیب صریبه یه مخالف جهتلر موجود اولدینی ظن ایده بیلسون .

معلومدرکه قواعد عربیه قرآنك نزولندن سکره وضع و تدوین ایدلمشدر . قواعد مبحوئه بدایت امرده غایت سهل و واضح ، ابواب و مندرجاتی ذوق سلمیه ملایم ، آثار تصسف و تصلفدن بری ایدی . کتاب سیدیه ی شویله بر نظر تنقیددن کچره جك اولور سه ق آنك ابواب و مباحثی آره سسندده لغت عربیه نك اسرارینی کشف ، اسالیب بیانك تنوع و اختلافندکی احکام و مقاصدی مکملان بیان ایدلرک نه قدر مهم ایضا حابه تصادف ایدرز . زعمشیرینك کشفده سر دایتش

اولدینقی آنفا سوبله دیکمز بیانات بو حقیقی ردرجه به قدر ابضاح ایدر. فقط بودوری تعقیب ایدن نحاۃ ، عربک تعیر مرام خصوصنده ندرجه متوع اسالیب بیانه مالک اولدقلری بیلمیور . دهس طوعریبی بونلر عربک زیاده ، خذف ، حرکات اعراییه آرمسند مغازیت کی احواله رعایت ایتمکه بلاغته عائد نه قدر مهم مقصدلر تعقیب ایتمکه اولدقلری تقدیر ایدم یورلر ایدی .

اتقاند دیورکه : بوکی مسائله ادله بیانی ايله استشهاد حقه مالک اولانلر کلام فصیحایی تمثیل ایتمش ، موقع استعماللری طانیمش ، سوزلرنده کی حالاتی طانیمش اولانلر در حس و ذوقدن محروم اولان نحو یلر کلهجه اند بوکی مقاصد علویه یی ادر اکن بک اوزا قدرلر .

شوبحه عائد افاداعزی اذهان طالبینه تقریب ایچون ابو عیدنهک حضرت عایشه به سوریلوبده « کاتبرک خطا سیدر » دیمش اولدینقی روایت ایتدیکی آیتلرک وجه اعرافی کوسترمک کفایت ایدر . برده برطاقم مقاصد فاسده اربابنک حضرت عایشه به قارشو فصل اسناداه قیام ایتمکه اولدقلری وعوام مسلمین نظرلرنده آنی لغت قرآنک اسرارینه بیکانه ، بلاغت قرآینه دن مترشح معانی و مقاصد مخصوصه دن غافل برسوبده . تمثیل ایتدیرمک ایتدیکلری بوسایده قولایلقله منقهم اولور . که عایشه . جمله جه معلوم اولدینقی وجهله ، احکام دینهک قسم مهمی کیندن روایت ایدلمش اولدینقی کی عربلق مایه سنه اعجمیلک نامنه هیچ رشی قاریشماش ، بلکه دوحه عرفان و بلاغتی افصح عرب اولان قبیله قریش ساحه سنده پرورشیا ب کال اولمشدر . هب بوخصایصه ضمیمه اوله رق کیندوسنک رسول علیه السلامه شرف مقارنتی علم ، ادب ، فصاحت و روریت عائد کلاتی دوبالا ایشدر .

« ان هذان لساحران » نظم کریمک توجیهی : بو آیت کریمه ده کی « ان » بر روایتد نونی تخفیف و دیگر روایتده تشدید صورتیله قرائت ایدلمشدر . معلومدرکه ان مخففه اکثریتله اهل و عملدن الفا ایدیلرک کیندین مر ایکیمی مرفوع مبداء و خبر تعقیب ایدر . و بالکنز ان مخففه یی ان نافیه دن تمیزه مدار اولمق اوزره خبره برلام مفتوحه ادخال ایدیلر .

بوقاریده مصحف عثمانک نقطه و حرکدن عاری اولدینقی و قرائت ، اصلی و مبدل اولمق اوزره ایکی صورته وارد اولدینقی تقدیرده اصلی اولان قرائت اساسه مطابق اولقله برابر رسم خطله مخالف اولسده . سیاق کلامک دائره احتمالی داخلنده بولندیغه بناء صورت مبدلهک رسم و تحریری تجیع ایدلیکنی ذکر و اتیان ایتمش ایدک . شو اساس بویه جه تقرر ایتدکن صکره دیرزکه : « ان » قرائتلرک برنده خلاف اصل اوله رق مخفف ایراد ایدلمش اولوب بو تقدیره کوره انی ولی ایدن اسمک مرفوع اولمش طبیعیدر . سائر قرائتلرده « ان » مشدد اوله رق وارد اولمش و بوقرائته کوره ایسه اسمی اولان « هذان » کله یی بمضالف ايله وارد اولمشدرکه بو ، قراء امصاردن اکثرینسک قرائتیدر .

بعضاً یا ايله قرائت ایدلمشدر . بو صورته اولان قرائتک بالطبع محتاج حل و ابضاح برجه یی بو قدر . الف ايله قرائته کلهجه کوفیوندن مضلری (۱) دیورکه : بوقرائت ، فی الحارث بن کعب ايله انلره مجاو . قبائلک لغتارینه موافقدر . بوقرائت تذهیه صیغه سی حالت رفع ، نصب و جرده الف ايله استعمال ایدرلر . مع مافیه بو صورت ، استمالی نادر و قلیل اولقله برابر ده از زیاده موافق قیاسدر . چونکه عربلر « مسلمون » دیدکاری زمان وادی ضمیمه و « رأیت المسلمین » دیدکاری زمان یانی میمک کسر سینه اتباع ایدیلورلر . فقط تذهیه صیغه سنک حالت نصب و جرده یا ايله استعمالی حالده یانک ماقبلنی کسر ممکن اولمامقده . وحالات ثلثه ده حرف تذهیه ک ماقبلنده کی فتحه ثابت قالمقده اولدینقی کورونجه فتحه به مجانس اولان الفی حالات اعرابک کافه سنده . محافظه ایدم رک « رجال » دیمشدر . ذاتاً « کلالر جلین » جمله سنده کلاکه سنک الفی رفع ، نصب جر حالرینک کافه سنده اثبات خصوصنده عرب متفقدر . ایشته کوریلورکه « ان » مشدد ایدی تقدیرده « هذان » ده الفک محافظه و اثباتکده بوجه مقبولی وارد . خلاصه بولکه ک فراء امصاردن اکثرینسک روایتده الف ايله قرائت ایدلمش بین العرب عکسی شایع و متعارف اولان اصلی الزام و کفرینه مستنددر . چونکه معلوم اولدینقی وجهله بین العرب شایع اولان قاعده « ان » نک اسمی تذهیه اولدینقی تقدیرده یا ايله نصب ایدلمشدر . بناء علیه الفک ابقاسیله « هذان » قرائتی « ان » مخففه قرائتیله اصل قیاس اولان « ان » مشدده به عائد قرائتلردن بالکنز برینه توافق ایتمکه در . فقط « هذان » یا ايله یاریلورسه بو تقدیره کوره رسم مصحفک قرائت تخفیف ايله مشدد « ان » ده متروک و مهجور اولان اصله مطابق فوت ایدر . و بونک بویه اولدینقی اسرار تنزیله و وجوه قرائته واقف اولانلر نزدنده دینی و آشکاردر . انحق نحاۃ « عفا الله عنهم » وضع ایتمش اولدقلری غایت بسیط و سطحی اول و فو اعهده فکر و محاکمه لری ربط ایدم رک بونک خارجنده برتوجیه و احتماله اماله خاطر کافتند . بولم یورلر . و بوله لکه قرآینه المکررولق حکمت و بلاغتی و درجات ذوق و فطانتک منتها سنه رسیده اولان مقاصد دقیقه سی آرمسند مهم حائللر وجوده کتیر یورلر . « والمفیمین الصلاة والمؤمنون الزکاة » ده ان الذین امنوا والذین هادوا والصابئون » آیتلرنده معطوفلر آرمسند کی مخالفت اعرابه کلهجه : برکه شوراسی بلعیدر که عرب کلامک جرء لری بکنسق و یا خود اعراب ، صیغه واسلوب بیان اعتباریله نوصامته حال بر صورتده وضع و اتیان ایتمک خصوصنده درلو دزلو مقصدلر تعقیب ایتمشدر . و بونک لسانده الک باهر مثاللری ده . اختصاص ، نصب علی المدح و عکسی ، برمعنای وضعی به دلالت ایتمکمزین بعضی حرفلرک زیاده ایدلمش کی شیلدر . بونک سینه کلهجه مخاطبه قارشو ایراد اولنان سوزلر سیاق واحد اوزره سرد ایدلیکی تقدیرده مخاطب ، سوبله ن ، سوبله جت اولان سوزلر آرمسند . راهنک مطرد تخیل ایتمک و سوزک اوکیله صوکی آرمسند اهمیت اعتباریله بر فرق و تفاوت کوزمه مک کی رحالت فکریه به (۱) تفسیر طبرینک اون آلتنبی جزئه مراجعت

کتاب وسنت کتاب وسنت اولیٰ اعتباریہ اصلاً ترک اولیٰ نماز ، دائماً اخذ اولیٰ نور . بالکثر برطاقم عذر لردن طولانی بعضاً مجتہد طرفین اخذ اولیٰ نماز .

مجتہدک عذر لری اوچدن خالی دکادر :

- (۱) مجتہد آب کریمه ویا حدیث شریف ایله جناب احکام الحاکمین ویا رسول رب العالمینک شویله بر مسئله قصد و اراده بیورد قلیزین اعتقاد ایتمز .
 - (۲) مجتہد شویله بر حکمک منسوخ اولدیغنه اعتقاد ایدر .
 - (۳) مجتہد رسول ذیشان افندمزد شویله بر حدیثک صدورین اعتقاد ایتمز .
- اعذار ثلثه مذکورہ شرعاً مقبولدر ، بونده شبه یوقدر مجتہدک خیر امتدر ، ناصر سنتدر ، ناطق بالکتابدر ، وارث نبی در ، نجوم کی ظلماتده دلیل هدایتدر ، انصوصه ، رسوله انبیا مجبوردر ، هیچ روجهله اعتماداً مخالفت رسوله قادر دکادر .

شارعک سکوت ابتدکی احکامه کلنجه : بوراده باشلیجه ایکی رای وارددر : (۱) قیاسی اثبات ایدنلرک رای ، (۲) قیاسی انکار ایدنلرک رای . قیاسی اثبات ایدنلر کوره بوباده طریق وقوف قیاس شرعیدر . قیاس شرعی اصول شریعتدن بر اصلدر ، انکله احکام شرعییه استدلال اولنور . جمهور صحابه ، تابعین ، فقها و متکلمین قیاس شرعی بی اثبات ایدرلر . قیاسی انکار ایدنلر کوره شارع قیاسک موجبیه احکام واجب قیلماز . شورایی اونودولسونک ، فقیر عالم افندمزدن صادر اولان قیاس بالاتفاق حجتدر ، ادویه و اغذیه کی امور دنیویهده قیاسده بالاتفاق حجتدر . اختلاف انحقق قیاس شرعیدهدر .

الک اول قیاسی انکار ایدوب قیاس ایله عمل ایدن سلف امتی طعن ایلین رئیس معتزله ابراهیم نظامدر . نظامدن سوکره جعفر بن حرب ، جعفر بن حبشه ، محمد بن عبدالله الاسکافی کی معتزله بغداد نظامه تابع اولمشلر ایسهده سلف امتی طعن ایتمه مشلدر ، بلکه سلف امت حقتده حسن تأویلده بولونمشلدر : اصحاب آره سبند احوال قیاس طریق ایله جریان ایتمهش ، انحقق صلح و توسط طریق ایله جریان ایتمشدر . دهاصوکره داود اصفهانیده قیاس ایله عملی انکار ایتمشدر . ابوالطیب الطبری قاشانی دن ، نهر وانی دن ، مغربی در « قیاسک شرعاً حرامدر » دیکلری حکایه ایدبور . ابن سیریندن ، قتاده دن ، شعبی دن قیاسی انکار ایستکلری نقل اولنور ایسهده طوغری دکادر . جمهور خوارج ، امامیهده ظاهریه کی قیاسی انکار ایدرلر .

منکرین قیاس قیاسه کتاب وسنتدن خارج ظن ایدیورلر . بر حادته حقتده حکم بونزلرایسه استصحاب ایله عمل ایدیورلر ، اباحه ایله حکم ایدیورلر . منکرین قیاسک هپسی قیاس منصوص العلوی ، قیاس فحوایی انکار ایتمیورلر . داود ظاهری و انبای قیاس منصوص العلوی انکار ایدیورلر ایسهده قاشانی ، نهر وانی قیاس منصوص العلوی قبول ایدیورلر .

دوچار اولور . بناءً علیه مخاطبک ذهنی سویله ن سوزلرک درجه اهمیتلری متفاوت اولدیگی و بوسوزلر عمومی بر حکم تشکیل ایتمکده قیما اولمقله برابر برینک کندینه مخصوص برر مزیتلری بولدیغنی نقطه سنه اماله و توجیه ایدمک ایستبرسه ساممک فکر بی ایفاظ و سویله ن شیرک خواص و مزایا اعتباریله متفاوت اولدیغنه جلب دقتی تأمین ایدمکک وسائله مراجعت ایدمکک ایجاب ایدر . اساساًده مراتب کلام ارمسندکی تفاضلی وجوده کترین مقاصد بیانیه نك اساسلری هب بوتفاوت مرکزین متوجه اولدیگی کی بونک ترک واهمالی سوزه رونق و نشاطدن عاری ، ناقص و بی سود بر شکل و ماهیت ابراث ایدر . عرب زه ، سوزلرنده مندرج اولان مقاصد رفیق و نکات دقیقه قارشی مخاطبلرنده فکرأ بر ابتناء و نشاط حصوله کتیرمک ایچون — قواعد صنایع دخیلین شیرمه مخالف اولسهده — نه کی فنون و اسالیبه مالک اولدقلری کوسترمشدر . صناعات لفظیه اربابی ، بلغاتک مقتضای احواله مطابق اوله رق سرد و اتیان ایستکلری اسالیب بیار و بلاغته هاند تدقیقاتلرینک محصله سی قید و تثبیت ایتمکدن بشقه برشی یایمازلر . اسرار بلاغی ادرا کدن عاجز ، اصحاب قید و اندیشه سیله مراتب فصیحیه تعالی استمداد ولیقتندن محروم اولان نحو به کلنجه بونلرک قواعد و قوانین کلامیه نامنه اورنیه یوقدقلری شیرلر . کلامک درجات و مراتبی تقدیر ایچون بر قیاس اتخاذ اولمیه جفی کی واضع کلامک مقاصدینه مراجعت و انک اسلوب بیان ، سیک و ربط اعتباریله کوستردیکی تنوعک نتیجه مرام اوزرنده کی تأثیراتی تأمل ایدمککمزین قواعد نحو به اعتقاداً برسوزلرک خطا و یا صواب اولدیگی حقتده مدار حکم عد اولنه سیله جک برقیمتی حائر دکادر .

عبدالعزیز چاویش

فقه

خلافتیات :

استاد محترم از میرلی اسماعیل حق بک افندیکنک تقریرلری :

[۲]

احکام شرعیه نك تلقی طریقلری — قیاسک دلیل شرعی اولوب اولدیغنی — قیاسی انکار ایدنلر — منکرین قیاسک نقطه نظرلری — قیاسی منصوص العلیه ، قیاس فحوی — اهل قیاسک دلائلی — ظاهریه نك دایلی .

احکام شرعیه فخر رسالت علیه الصلاة والسلام افندمزدن حضر تلرندن تلقی اولنور ، تلقی طریقلری ، تعبیر آخر ایله احکام شرعیه نك دلیللری چوقدر ؛ فقط جنس اعتباریله اوجه راجع اولور : لفظ ، فعل ، اقرار . لفظه قول و یا نص ده دینیر . قول ایکی نوعدر : بری الالهک قولی ، دیکری رسول الالهک قولی در . طریق تلقی دیکر باعتبار ایله ایکی یوده راجع اولور : کتاب ، سنت .

[۲] متن : « فنقول ان الطرق التي منها يقابل ما لا يتناهي بما يتناهي »